

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Ivan Jelačin:

Pred konferenco komor v Ljubljani.

Bela Ljubljana pozdravlja te dni v svojem okoliščju predstavitelje trgovine, industrije in obrti, ki so prispele sem, da se udeležijo četrti konferenci komor. Zborniške konference so nas dosedaj vodile po vrsti v Beograd, Zagreb, Skoplje in Sarajevo ter nam nudile priliko, da se medsebojno spoznamo in zblizamo na skupnem delu za gospodarski napredek in povzdigo naše produktivne delavnosti.

Vsi dosednji kongresi gospodarskih organizacij in vse konference komor so enodušno izrazili iskrene želje in delovne volje za naš gospodarski napredek, za čim prejšnjo in čim popolnejšo odstranitev zaprek, ki ga ovirajo. Oni predstavljajo važne mejnike na poti k konsolidaciji naših gospodarskih razmer.

Gospodarski krogi so morali v toku nestalnih povojnih razmer voditi veliko borbo proti mnogim škodnim poizkusom in preuranjenim reformam ter pretiranemu poseganju oblastev v gospodarsko delavnost. Opetovano smo morali povzdigniti proti takim ukrepom svoj svarični glas. Žal naš glas ni bil vedno slišan, niti na merodajnih mestih zadostno upoštevan.

Z neumornim trudom in vstrajnim prizadevanjem pridobitnih krogov pa je kljub vsem oviram konsolidacija gospodarskih razmer v naši državi hitro napredovala. Nismo sicer še prišli do aktiviranja gospodarskega sveta. Nadomestujejo ga nekoliko vsakoletne konference zbornice, ki so neovržen dokument in jasna manifestacija našega konstruktivnega in iniciativnega dela na gospodarski konsolidaciji države, ki bo moralo končno najti izraza in upoštevanja tudi v naši gospodarski politiki.

Celotna gospodarskih vprašanj dalekosežne važnosti leži danes pred nami še nerešena. Kljub temu pa se je že na lanskim konferenci sklenilo, da se ima današnja konferenca v Ljubljani posvetiti samo enemu izmed mnogobrojnih vprašanj, to je vprašanju našega pomorstva in njegovih odnošajev z našo gospodarsko politiko ter postaviti program stremeljen in željo gospodarskih krogov glede organizacije in bodočega razvoja našega trgovskega brodarstva.

Po kongresu v Skoplju smo imeli priliko, da obiščemo solunsko pristanišče, da se z lastnimi očmi uverimo o razmerah v tej ljubljani, ki tvori naravno pristanišče južne Srbije, ki pomeni pa tudi za gospodarske kroge v vseh ostalih pokrajinah naše države izhodišče za eksport proti vzhodu.

Danes, ko pozdravljamo naše goste z iskreno dobrodošlico v Ljubljani, središču Slovenije, imajo zopet oni priliko, da se prepričajo o živah, ki jih je zahtevala od nas Slovencev usoda mirovnih pogodb in Rapalla, ki je odvzela slovenskemu zaledju naravna in najbližja pristanišča na Jadranu.

Kot gospodari računamo z dejstvi. Ne smemo zato zgrubljati časa in zapirati oči pred težko in veliko nalogo, ki so jo nam nadejale te pogodbe. Postaviti se hočemo in moramo na lastne noge, da na naši divni obali sinje-ga Jadrana dogradimo to, kar se pod bivšim režimom ni moglo razviti v željenem in potrebnem obsegu. Malo se je dosedaj moglo napraviti v tej smeri v dobi preteklih let, vendar ne smemo podcenjevati naporov, ki smo jih storili v to svrhu v teh težkih do-bah. Dograjena je liška železnica in dovršen je železniški spol med Bosno in Srbijo, ki nudita našim pristaniščem nove možnosti razvoja in napredka. S tem je storjen začetek velikega dela in dana možnost naše nove ekonomske orijentacije.

Nagel razvoj dogodkov v zadnji dobi, zaključitev niza konvencij s sosednimi državami in intenzivno delo na pripravah za ureditev gospodarske zakonodaje, nas je sedaj prisililo, da stavimo vprašanje našega pomorstva na dnevni red.

O našem pomorstvu se je s sodelovanjem zbornice vršila dosedaj ena konferenca in sicer je to bila »velika železniška konferenca« v Beogradu v maju 1920, kjer se je pa tudi le mimogrede razpravljalo o vprašanjih našega pomorstva. Tedaj stavljeni zahteve, da se naše luke izgradijo, da se razširijo železniške postaje in skladišča, so ostale do danes po večini nerešene. Takrat smo računali še z Reko; tudi glede izgraditve železniške mreže je vladala še bistvena druga orijentacija.

Od tedaj pa do danes so se razmere znatno izpremenile. Zaključitev nettunskih konvencij s kraljevino Italijo, železniška tarifična reforma ter nova avtonomna carinska tarifa ustvarili so že lani nov položaj. Spričo nove situacije je nastala potreba, da zavzamejo gospodarski krogi pred definitivno ureditvijo naših železniških tarif, kakor tudi pred do-nošenjem novega zakona o carinskih tarifih

Boj za nettunske konvencije.

PRED RAZPRAVO O KONVENCIJAH.

Beograd, 25. junija. Z napetostjo pričakujejo današnje seje narodne skupščine, ko se ima pričeti razprava o beograjskih konvencijah. Pri tej priliki bo imel dr. Ninčič svoj napovedani eksperiment. V listih se vodi ostra kampanja proti dr. Ninčiču in proti konvencijam z Italijo. Glavni cilj te kampanje se mora iskati bolj v področju notranje, kakor pa zunanje politike. Kampanjo vodijo posebno demokrate, čeprav so bili oni najbolj udeleženi pri sklepanju konvencij. O Hrvatskem seljaškem klubu se doznava, da bo glasoval za konvencije. To je potrebno, da se ne izzove kriza vlade, ker bi se sicer lahko sestavila kaka vlada brez Hrvatske seljaške stranke, in sicer prejkone s podporo nekaterih strank sedanje opozicije.

FINANČNI PROGRAM CAILLAUX-A.

NINČIČEV ODGOVOR BIANCHINIJU.

Beograd, 25. junija. Predsednik osrednjega odbora »Jadranske Straže«, g. Bianchini, je 23. t. m. poslal dr. Ninčiču brzojavko tele vsebine:

Celokupni odbor »Jadranske Straže« pozdravlja prebujenje teženj našega Primorja za svobodnim in samostojnim življenjem, za organizacijo moči vsega našega naroda in za zavarovanje interesov

našega Jadrana ter apelira na Vas, da skrbite, da se izognemo težkim posledicam nettunskih konvencij. Koncesije, ki so dovoljene Italiji, zadenejo našo moč in naš ugled na Jadranu in ogrožajo naš obstanek in naše koristi.

Minister dr. Ninčič je odgovoril Bianchiniju: »Iz Vaše brzojavke vidim, da vam besedilo konvencij, ki so bile sklenjene z Italijo, ni znano in da sodite kar na podlagi tendencioznih trditev, ki ne odgovarjajo dejstvom. Če bi te konvencije res imele le majhen del onih slabih posledic, ki jim jih pripisujejo v slabem namenu sedanja kampanja, bi jih jaz niti ne predložil narodni skupščini, ker dvomim, da bi bil kdo v naši državi, ki bi mu bili interesi našega Primorja dražji kakor meni. Konvencije urejajo samo vprašanja, ki se med sosednimi državami normalno morajo urediti. Nihče dozdaj še ni navedel niti enega konkretnega določila konvencij, ki bi bilo za nas res slabo. Prepričan sem, da boste vi kot star in izkušen politik sami obso-dili kampanjo, ki teži za tem, da pritegn timeri ulico k razpravi o tako delikatnih in občutljivih vprašanj, kakor so zunanja vprašanja sploh. Taka kampanja je proti interesom naše države in škoduje zlasti obmejnim krajem, ki vedno prvi čutijo koristi urejenih odnošajev s sosednimi državami.«

Seja skupščine.

Beograd, 25. junija. Včerajšnja seja narodne skupščine se je začela ob 10. Na dnevnem redu je bila interpelacija samostojno demokratskega poslanca Juraja Demetrovića in tovarišev.

Pri razpravi o interpelaciji je prvi govoril prosvetni minister Miša Trifunović, ki se je v svojem govoru dotaknil kvalifikacije nastavnikov in rekel, da vlada veliko pomanjkanje kvalificiranih učnih moči. Dalje omenja upokojitve profesorjev in pravi, da so bili upokojeni samo taki, ki so imeli že polna leta. Glede zatvarjanja razredov pravi, da se je to moralo zgoditi, ker je bilo v nekaterih krajih število dijakov pod normalno in je po zakonu določeno, da se taki razredi zapro.

Za Trifunovićem je povzel besedo Velja Vukičević, na katerega je bila interpelacija pravzaprav naslovljena. Rekel je, da je ob nastopu svoje službe v ministstvu prosvete našel v tem resoru neznozne razmere in je zato moral takoj misliti na ureditev tega vprašanja. Že njegov prednik Pribičević je uvidel potrebo zatvoritve posameznih razredov, ker je Vukičević, ko je postal prosvetni minister, že našel pripravljen akt v tej stvari.

Nato je dobil besedo dr. Bazala, ki je nastopil zoper ukinjenje učiteljskih pripravnic. Govoril je proti politiki v šolstvu.

stališča k vsem vprašanjem našega brodarstva in postavijo program, ki ga nam diktirajo naši gospodarski interesi v vpogledu našega pomorstva.

Nahajamo se neposredno pred sklepom trgovinskih pogodb z mnogobrojnimi državami, za promet s katerimi pridejo edinele pomorske zveze v poštev. One participirajo v direktnem prometu danes še z zelo neznačajnim odstotkom na naši zunanji trgovini. Vse te države predstavljajo izredno važna tržišča za naše agrarne produkte in zaščitna trgova politika srednjeevropskih držav, ki so zaenkrat še glavni odjemalci naših agrarnih proizvodov, nas sili, da posvetimo posebno pažnjo poglobitvi stikov s temi državami, kar nam bo mogoče le tedaj, ako se prične s sistematičnim delom na izvršitvi

pomorskega programa, ki ga bo postavila konferenca zbornice v Ljubljani.

Danes posredujejo večino naše zunanje trgovine z oddaljenejšimi državami sosedne posredniške države in eden od važnih predpogojev za razvoj direktnih stikov v inozemstvu je ureditev naših pristanišč in organizacija našega pomorstva. Globoko se zavedamo težkega gospodarskega položaja, v katerem se nahajamo skupno z državnimi financami vsi gospodarski krogi, toda kljub temu je treba najti pota in sredstva, da se prične sistematično reševanje velikih problemov, katerih pravilna rešitev nas edina lahko dovede v novo fazo ekonomskega razvoja. V dobo ekonomskega blagostanja ter popolne gospodarske in politične neodvisnosti.

Izvedba agrarne retorme v Dalmaciji.

Beograd, 25. junija. Minister za agrarno reformo dr. Šibenik je včeraj prejel elaborat komisije za ureditev agrarnih odnošajev v Dalmaciji. Elaborat bo minister še končno redigiral in ga te dni kot zakonski načrt predložil ministrskemu svetu v pretres. Ta načrt je za Dalmacijo zelo važen, celo važnejši od nettunskih konvencij.

Včeraj popoldne je minister dr. Šibenik dal novinarjem glede tega vprašanja daljšo izjavo. Rekel je: Agrarna reforma posega v privatnopravno interesno sfero. Izvesti pa se mora ta reforma iz treh razlogov.

Prvi razlog, ki v glavnem velja bolj za severne kraje, je ta, da se odpomore onim, ki žive samo od zemlje in se jim, kolikor jim zemlje manjka, dodaj, onim pa, ki se samo posredno preživljajo od dohodkov iz zemlje, odvzame. Tu je treba uvaževati, da je na eni strani prizadet samo interes nekoliko ljudi, na drugi strani pa interes celega razreda, ki je v naši poljedelski državi najštevilnejši.

Drugi razlog je, da se morajo ukiniti kmetški in fevdalni odnošaji, ki slone na krivičnem podlagi, ker so nastali le pod pritiskom in z nasiljem nad šibkejšimi. Ti odnošaji vsebujejo načela, ki se v naši državi ne smejo trpeti. Ta razlog je merodajen zlasti v Bosni, Hercegovini in v Južni Srbiji.

Tretji razlog je pomanjkanje zemlje. Treba je vpoštevati interese onih, ki zemljo res sami obdelujejo in ne gledati na privatnopravne razloge onih, ki so sicer lastniki, a zemlje sami ne obdelujejo.

Na vprašanje, kako se bodo uredili ti odnošaji, je minister odgovoril: Za odvzeto zemljo se bo dala denarna odškodnina. Glavno načelo rešitve agrarnih odnošajev je: Zemlja pripada tistim, ki jo obdelujejo, lastnikom zemlje pa gre odškodnina. Vsi agrarni odnošaji, ki so obstojali določeno vrsto let — v tem zakonu je ta doba fiksirana s 30 let nazaj od dne, ko stopi zakon v veljavo — se rešijo tako, da ostane zemlja kmetu, ki jo obdeluje, lastnik pa dobi odškodnino. To načelo se bo izvajalo pri vseh odnošajih ne glede na to, kdaj so nastali. Vendar načrt razlikuje v tem pogledu glede načina plačevanja odškodnine tri razredbe, in sicer:

Prvo je razdobje pred l. 1878. Do tega časa so nastali skoro vsi odnošaji, ki so slični kmetstvu ali fevdalstvu. Po čl. 42. načrta se morajo ti odnosi enako presojati.

Drugo je razdobje po l. 1878. Tu so agrarni odnošaji, ki so nastali privatnopravno a so trajnega značaja.

Tretje razdobje je čas zadnjih 30 let nazaj. Ti odnošaji nimajo značaja stalnosti — pri čemer pa je nekaj izjem.

Glede odškodnine je sprejeto v zakonski načrt načelo, da v prvi skupini trpi vso odškodnino država. Ta odškodnina bo najnižja. V drugi skupini bo odškodnina nekaj višja, tudi tu bo plačala le en del država, drugi del pa novi lastnik zemlje oziroma naslednik. Za tretjo skupino bo odškodnina najvišja: toda tu ne bo plačala država ničesar, temveč bo vse moral trpeti naslednik oz. novi lastnik.

SESTANEK UZUNOVIĆA S P. RADIĆEM.

Beograd, 25. junija. Včeraj dopoldne sta v ministrski sobi narodne skupščine konferirala predsednik vlade Uzunović in Pavle Radić. Govorila sta o delu skupščine. Sklenjenega ni bilo nič.

da pospešijo začeta popravila obmorskih pristanišč vzdolž Jadrana, da oskrbe važnejšim lukam neobhodno potrebno opremo in da se hitro a conto reparacij nabavi vsaj 2 ladji za pogrezanje tal v svrhu obiščevanja pristanišč ter vsaj eno ladjo za reševanje.

Vsi predlogi in resolucije so bile nakazane redakcijskemu odboru v pretnes. Redakcijski odbor, ki sestoji iz predsedništva in taj-

ništva kongresa, se je sestal včeraj zvečer ob 18. v prostorih Trgovske zbornice.

Konferenca se je nehala včeraj ob pol 13. ter se danes nadaljuje. Včeraj popoldne ob 15. so napravili gostje na avtomobilnih izletih v Vevče, kjer so si ogledali tamošnje papirnice. Zvečer pa je priredilo predsedstvo zbornice v Ljubljani slavnostno zakusko.

Dunajsko pismo.

27. junija velike naše slavnosti. — 26. potuje na Dunaj po nižanih ceni. — Viseče železnice. — Varnostna razstava. — Ceste.

Slavnostno odkritje spominske plošče v cerkvi sv. Stefana dvema hrvatskima historikoma Pavlu Vitezoviću in Gjuri Marčeloviću bo prihodnjo nedeljo 27. t. m. Hrvatje iz domovine pridejo v soboto. »Hrvatski Zmaj« pošlje tudi 30 pevcev. V nedeljo ob pol 12. bo v desni kapeli cerkve sv. Stefana sv. maša; pel bo Zmajev pevski zbor hrvatske maše. Ob 1. pop. bo v levi kapeli odkritje plošče, kateri so dali jako lep prostor. Sv. mašo bo služil škof dr. Premuš iz Zagreba; on izvrši tudi odkritje plošče. Takoj po odkritju bo v konzistorijalni dvorani (palača zraven cerkve) predavanje o pokojnih hrvatskih pisateljih.

Zvečer ob 8. pa bo velik koncert v dvorani »Zum grünen Tor« v VIII. okraju, Lerchenfelderstrasse 14 (par minut od parlamenta). Peli bodo »Zmajevci« iz Zagreba in sviral bo tamburaški zbor dunajske »Prosvjete«. — Vstopnine ni, marveč le — dobrovoljni prispevki. Toda 80 grošev (skoro 7 dinarjev) je le davka za vsako osebo!

Kdor se popelje v soboto 26. t. m. z brzovlakom na Dunaj, naj se v Mariboru priključi brati »Hrvatskega Zmaja«; od meje do Dunaja se popelje po nižanih ceni.

Poročal sem že, da so ta mesec pričeli z obratom viseče žične železnice na planino Rax. Vsak dan je velik osebni promet. Kdor ni še nikdar bil na tej planini, zdaj gre tja gori v svojo največjo zabavo. V dobrih dveh urah je z Dunaja na planoti. Tam ima udoben planinski hotel, kjer s terase občuduje divno gorsko naravo in Alpe daleč, daleč naokoli. Ako ga je volja, more nekaj ur lazi po dolinah in bregovih te prekrasne planote. Česar niso mogli doseči v predvojni dobi, to se je izvršilo v osmem letu po vojni!

Ali Avstriji so izvršili še drugo podobno čudo: visečo železnico na Zugspitze, ki je mejna gora med Tirolsko in Bavarsko. Vrhunec je na Bavarskem. Viseča železnica pa teče po avstrijskih tleh in je avstrijsko podjetje. Zvezni kancelar Hainisch s svojo sooprogo je slavnostno otvoril promet.

Ta žična železnica je večja nego ona na planino Rax. Ze pred 30 leti so imeli načrt, da zgradijo zobčasto železnico. Ta bi bila zelo draga in dolga, po nešteti ovinkih in serpentinah. Žična železnica ne pozna takih ovir: do vrha je debeli žici na stebrih sta napeti iz doline preko reber do gorske postaje. Na žicah sta dva vagona, ki gresta isti hip

iz doline in z vrha, a srečata se na sredi. Vožnja traja le malo minut.

Za gorski promet sta obe imenovani železnici velikega pomena. In tako je mala Avstrija v povojni dobi ustvarila nekaj, kar bodo hodili občudovat turisti vsega sveta!

Na Dunaju imamo zdaj razstavo varnostnih naprav, ki služijo prebivalstvu na železnici, cestah, ulicah, in sicer in natura ali v sliki in filmu. Vse, kar ogroža promet, kar je nevarno človeškemu zdravju ali življenju, je tu nagromadeno v sistemu. Iz vse Evrope in še dalje prihajajo na to razstavo strokovnjaki in taki ljudje sploh, ki se pečajo z javno varnostjo. Budimpešta, Berlin in Krakov so že naprosili Dunaj, da glavne dele te razstave — posodi za razstave v istih mestih. Ni mi znano, da bi se sosednja Jugoslavija kaj zanimala za to razstavo.

Elektrifikacija Avstrije silno napreduje. Kmalu že ne bo gorske vasice, da nima elektrike luči in gonilne sile. To je znak izrednega napredka in kulture. Ker gre vsopredno tudi elektrifikacija železnice, opažamo, da Avstrija od meseca do meseca uvaža manj — premoga: neodvisna hoče biti od tujega premoga. Pravijo, da sploh ni več daleč čas, ko premoga sploh ne bodo več uvažali! Kaj to pomeni? Razmišljajte in — primerjajte.

Pozorno sem čital govor g. Jelačina na seji Trgovske in obrtne zbornice ljubljanske. Muogo je tam lepih misli iz ust dobrega gospodarja, vrlega Slovence in uzonega državljanca. Člani, ki so volili takega moža za predsednika, so počastili same sebe!

Gospod Jelačin je dejal med drugim, da so ceste v Sloveniji — dezolantne!

Za Boga, saj vendar so bile ceste v vsej Sloveniji krasne? Od kdaj tako nazadovanje? Seveda: deževja, vode, potoki rujejo in rujejo, — in ako ni sproti poporavljanja, mora priti do tako dezolantnega stanja.

Cloveka boli in sram ga je, ako primerja celo ceste v Sloveniji s sosednjo — Avstrijo. Tu ozorno skrbe za ohranitev cest. Da, šli so še dalje: tu so na stotine kilometrov cest tlakovali ali pa napojili s katranom in jih utrdili s cestnimi valjarji. Ceste so trde, mastne, brez prahu ob suhem, brez blata ob mokrem vremenu. — Primerjajte!

A. G.

Politične vesti.

— Včerajšnja seja skupščine je bila posvečena interpelacijam. Se pred prehodom skupščine na dnevni red je posl. Vilder ostro protestiral proti zapisniku zadnje seje, ker se je izključil posl. Zanič iz treh sej. Posl. Zanič je čisto upravičeno nastopil proti postopanju zagrebške policije in najboljši dokaz temu je, da so vse stranke v Zagrebu v tej stvari ko tudi v obsodbi nettunskih konvencij solidarne. Nato se je pričela razprava o interpelacijah. Najprej je odgovarjal prosvetni minister Trifunović na interpelacijo sam. dem. posl. Demetroviča in dejal, da so se nekatere srednje šole na Hrvatskem zaprle deloma vsled pomanjkanja učencev. Vse pa se je izvršilo na popolnoma zakonit način. Interpelant dr. Demetrovič se z odgovorom ni zadovoljil. Nato je branil svoje odredbe, ki jih je v tej stvari storil kot prosvetni minister Velja Vukičević. Dokazoval je, da je bilo njegovo postopanje popolnoma korektno. Nato je prešla skupščina h razpravi interpelacije dem. poslanca Agatonoviča zaradi upokojitve 9 profesorjev zagrebške univerze. — Seja se je popoldne nadaljevala.

— Vzroki razkola v radikalni stranki. Glede na članek v »Politiki«, je neki prvak centra izjavil, da so stali radikali pred dilemo, izpustiti situacijo iz rok in pripraviiti državo v prav težko krizo ali pa da izbere iz svoje srede kako drugo osebo za predsednika vlade. V takem položaju niso mogli radikali trdovratno vztrajati na zahtevi, da njihove razne Pašice ne sme sestaviti vlade. Sami Pašić je uvidel ta položaj in je pristal na to, da sestavi vlado Uzunović. Pašić je videl, da

bi s svojo nepopustljivostjo lahko spravil na vlado današnje opozicijske skupine v koalicijski Radicevi, čeprav to ne bi bilo škodljivo za radikale, ker bi ti v opoziciji najbrže ohranili vse svoje postojanke. Toda nastali bi nepotrebni potresljaji in vrnilo bi se stanje, ki je nastalo za Davidovičeve vlade. Radikalni prvaki so se s to stvarjo pomirili. Niso se pa mogli pomiriti oni, ki so pri tem izgubili svoje položaje. Zato je danes nastal ta razpor.

— »Cillier Zeitung« je sicer v vseh manjšinskih vprašanjih sila gostobeseden list. Tako ni še bilo številke tega glasila celjskih Nemcev, da se ne bi v njej omenjala »Nemška hiša«. Vsa ta velika gostobesednost »Cillier Zeitung« pa takoj ugasne, če bi bilo treba povedati nekaj, kar v resnici zanima vsa javnost. Tedaj je »Cillier Zeitung« ravno tako molčeča ko kako esdesarsko glasilo. Tako n. pr. je še danes dolžna »Cillier Zeitung« odgovor na pojasnilo odstopa dr. Morocuttija. Notičica, ki jo je v tej stvari objavila »Cillier Zeitung«, še dolgo ne zadostuje. Gospod dr. Morocutti pa pač tak ugled, da slovenska javnost preko njegove izjave ne more iti z molkom. In zato bi bilo dobro, če bi »Cillier Zeitung« uvaževala, da se njenih pritoh in njene filozofije ne more vzeti na znanje tako dolgo, dokler ni ta stvar pojasnjena.

V NEDELJO, DNE 27. JUNIJA

IGRALSKI DAN

Ob otvoritvi velesejma izide v povečanem obsegu in pomnoženi nakladi

Velesejska številka
„NARODNEGA DNEVNIKA“

Inerate za to številko, ki bo zlasti uspešna za inseriranje, sprejema uprava »Narodnega Dnevnika« do petka zvečer
Opozorjamo vse inserente, da je »Narodni Dnevnik« kot neodvisen dnevnik Slovenije za inseriranje zlasti primeren.

Dnevne vesti.

OB KONCU ŠOLSKEGA LETA.

Birokratizem raste in to morajo občutiti tudi šolski redi. Taka pozornost se jim posveča, kakor da bi bili tudi šolski redi potrebni kontrole, da si kdo ne prilasti — preveč dvojki.

Tako je sedaj procedura z redi. Razred ima n. pr. 50 učencev in v razredu se poučuje 13 predmetov. Navaden zemljan bi torej mislil, da je treba napisati koncem šolskega leta 50×13 redov v izpričevala in 50×13 redov v glavni katalog. Skupno torej 1300 redov. Pa ni tako.

Rede je treba napisati šestkrat v vse močte zvezke in gorje revežu, če bi se ga zahtevalo, kakor pravi uradniški šimel, da ni vpisal šestkrat vse rede in seveda tudi v dveh tintah. Disciplinarka razredniku, ki ne jaše dobro birokratičnega šimelna, ne uide.

Pa kaj bi govorili! Piši, piši! Zakaj si pa pismeni!

— Pravilnik za Centralni higijenski zavod v Beogradu. Ministrstvo za narodno zdravje je izdelalo nov pravilnik o organizaciji in poslovanju Centralnega higijenskega zavoda v Beogradu.

— Spomenik padlim srbskim bojevnikom pri Solunu. Ministrstvo ver je odredilo, da se zgradi v Zejtniliku pri Solunu na pokopališču padlih srbskih bojevnikov spominska kapela, pod njo pa velika grobnica. V to svrhu je odobren kredit 5.000.000 Din. V grobnici se shranijo smrtni ostanke več kot 7000 bojevnikov, padlih na Solunski fronti. Kapela bo od kamna ali pa od bronu ter bo monumentalno delo. Za izdelavo načrta je razpisalo ministrstvo natečaj. Načrti morajo biti oddani do 1. avgusta t. l. Za načrte so določene sledeče nagrade: ena v znesku 20.000 Din, dve po 10.000 Din, tri po 5.000 Din ter pet po 2.000 Din.

— Mednarodni kongres skavtov. Koncem meseca avgusta in začetkom septembra se vrši v Bernu velik mednarodni kongres skavtov. Kongresa se udeležijo delegati in vsega sveta. Vsako državo bo zastopala najmanj šest delegatov. Če dobe od države podporo, se udeležijo kongresa tudi naši skavti.

— Konstituiranje saveza brodolastnikov. »Federacija Jugoslovenskih brodolastnikov na Sušaku« se je te dni reorganizirala ter izpremenila v »Savez brodolastnikov kraljevine SHS«. Za predsednika saveza je bil izvoljen znani brodolastnik iz Dubrovnika Glavić. Se-dež saveza je v Beogradu.

— Drugo potovanje »Karadjordja« po Sredozemskem morju. V torek je nastopil parnik »Jadranske Plovbe« Karadjordje svoje drugo potovanje po Sredozemskem morju. Izlet organizira »Jadranska Straža«. Potovanje bo trajalo mesec dni.

— Glavna skupščina Zveze za tujski promet v Sloveniji se vrši dne 26. junija ob pol 16. uri v sejni dvorani Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani (palača Ljublj. kreditne banke).

— Razstava Tehniške srednje šole v Ljubljani. Ravateljstvo si dovoljuje vabiti na obisk in opozarjati, da sta letos otvorjeni dve šolski razstavi. Na ljubljanskem velesejmu (pododprti prostor paviljona H) je otvorjena šolska jubilejna razstava v proslavo 25-letnice umetnoobrtne strokovne šole in 15 letnice državne obrtne šole, ki se je iz njih današnji zavod razvil. — Razstavijo vsi oddelki šole, vsak oddelki pa le nekaj najznačilnejših del, tako da razstava predločuje celotni ustroj zavoda. V poslopuju Tehniške srednje šole (Aškrčeva ul. 9.) pa je za časa velesejma (t. j. od 26. junija do 5. julija) otvorjena vsakoletna razstava risb in proslorčnega risanja vseh oddelkov, dalje risb in ročnih del Kiparske in rezbarske, Keramiške in Zenske obrtne šole.

— Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani so se pod predsedstvom gosp. univ. prof. dr. Karla Osvalda kot ministrskega odposlanca vršili od 14. do 19. junija zrelostni izpiti, katerih se je udeležilo 48 absolventk IV. letnika. Od teh je napravilo izpit z odliko 9, z dobrim uspehom pa 33, in sicer: Ambrožič Angela, Ambrožič Branislava, Arneje Karolina, Bajič Milena (z odliko), Bajič Vera (z odliko), Bernot Angela, Blatnik Angela, Blejec Katarina, Bostele Marija, Drobnik Angela (z odliko), Föderauszerg Olga (z odliko), Grim Gabriela, Inglić Marija, Klemenčič Julija, Klenha Angelma, Kobal Marija, Kocijančič odliko, Föderauszerg Olga (z odliko), Grim Vida, Kristof Vera, Lilleg Vida, Matjažič Leopoldina, Merhar Cirila, Pajek Jožefa (z odliko), Paternoster Marija, Pavetič Erika, Podboj Ljudmila, Pucelj Angela, Pustotnik Marija, Schaur Lea, Sedej Pavla, Sirknik Mariška, Sketelj Albina (z odliko), Skulj Andreja, Svetelj Elizabeta (z odliko), Škerlj Marija Eva (z odliko), Törelli Franciška, Trtnik Vekoslava, Urek Franciška, Vardjan Vida, Zajc Angela, Zupan Marija, Zebre Rosanda (z odliko), Zmave Marija. Ostalih šest kandidatk mora ponoviti izpit iz enega predmeta po počitnicah.

— Vidovdanska proslava v Kamniku. K vidovdanski proslavi in veselici v nedeljo 27. t. m. v Kamniku vozi poseben vlak iz Ljubljane gl. kolodvor ob 11.47 minut, prihod na gor. kolodvor ob 11.50. Trzin 12.31, Domžale 12.49, Jarše 13.02, Kamnik 13.10. Vrača se ta vlak iz Kamnika v Ljubljano ob 22. uri. Poleg drugih društev se udeležijo proslave tudi »Ljubljanski Zvon« s svojim mešanim zborom. Ljubljanci pridite z ostalimi društvi in izletniki ta dan vsi v prijazen Kamnik, saj so prometne zveze najugodnejše. Vabi vse od blizu in daleč — Odbor gasilnega društva v Kamniku s sodelujočimi vojnimi invalidi sreza Kamnik.

— Starejšinska zveza jugosl. akad. društva »Triglave« v Mariboru poziva vse starešine, da se odzovejo okrožnici jugosl. akad. društva »Triglave« v Ljubljani vsak po svoji moči z denarnimi zneski za turnejo v Bolgarijo, ki jo priredi ljubljanski aktivni »Triglave«. Tur-

neja s koncerti se začne dne 4. julija in gre preko cele naše države in Bolgarije. Namen iste je iskati stike v Bolgariji z elementi, ki so naklonjeni Jugoslaviji. Ker je turneja zvezana z velikimi denarnimi žrtvami, je vsak znesek dobrodošel. Po naši državi kakor tudi po Bolgariji je vožnja znižana. Te turneje se lahko udeležijo pod istimi pogoji kakor Triglavani tudi starešine in se naj isti javijo pri ljubljanskem »Triglavu«, kjer se dobe vse direktive. Najnižji potni trošek je 1200 Din. Dne 3. julija zvečer je ob 8. uri v Ljubljani javna produkcija pred odhodom. Pred to produkcijo pa sestanek delegatov.

— Razpisani zdravniški mesti. Razpisani sta službeni mesti srezkih sanitetnih referentov pri srezkih poglavarjih v Slovenjgradu in Smarju pri Jelšah. — Prošnje je vložiti do 15. julija t. l. pri velikem županu mariborske oblasti. — Podrobnosti glej v Uradnem listu št. 57 od 22. VI. t. l.

— Razpisan mesto. Pri okrožnem sodišču v Mariboru se odda mesto pisarniškega ravnatelja v 2. skupini II. kategoriji; pravtako se odda dva druga mesta vodečih pisarniških uradnikov II. kategorije, ki bi se izpraznila med razpisom, ali pa po premeistvi. — Podrobnosti glej v »Uradnem listu«.

— Iz seznama zdravnikov. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani sta vpisana dr. Fran Stamol, zdravnik v Mariboru in dr. Josip Čerin, zdravnik v Zalcu.

— Kako sodijo v Italiji Fašiste. Dne 17. decembra lanskega leta je bil demolaran sedež bojevnikov v Lenti. Iz poslopja je bilo odnešeno vse pohištvo in ves denar. Radi tega napada se je zagovarjalo te dni pred sodnim dvorom v Novari 17 fašistov. Obtoženci so zanimali vsako krivdo. Irdi so, da so izvršile zločin njim neznan tuje osebe, ki so si v ta namen izposodile brez vednosti obtožencev njihov tovorni avtomobil. Tekom obravnave je državno pravdnstvo od obtožbe radi tatvine odstopilo ter vzdržalo samo obtožbo radi javnega nasilstva. Svoj sklep je motiviralo s tem, da se ukradene reči še do danes niso našle. Sodišče je osvojilo vrhutega naivni zagovor obtožencev ter fašiste oprostil vsake krivde in kazni.

— 5. julij, god in praznik naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda se naglo bliža. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda prosi vse svoje podružnice, da se spomnijo na predvečer tega za nas Jugoslovane pomembnega dne s tem, da zažgo po naših gričih, hribih in gorah kresove, ki naj bodo znak naše narodne zavesti in čuječnosti. Posebno se obračamo v tem oziru na naše obmejne podružnice, da dokumentirajo s kresom osvobodjenje naroda. Ob tej priliki naj skuša vsaka podružnica nabrati, četudi majhen znesek v korist družbi sv. Cirila in Metoda, ki je s svojim delovanjem verna vršiteljica plamena narodne probuje in prosvete.

— Prostovoljna požarna bramba celjska nas naproša priobčenja, da namerava v kratkem pričeti s pobiranjem letne članarine. Enkratni letni prispevek znaša Din 25 in bi bilo zelo želeli, da bi cenjeni gg. hišni lastniki, trgovci, industrijanci itd. kupili po več članskih izkaznic, da si društvo zamore nabaviti potrebne in še manjkajoče gasilske opreme, zlasti modernega gasilnega orodja. Obtem opozarja društvo na okolnost, da priredi dne 1. avgusta t. l. gasilsko veselico, nakar se že sedaj vsa bratska kulturna in prosvetna društva opozarjajo, da na ta dan ne prirede večjih veselice ali sličnih prireditev.

— Mati sovednica. Skopljanska policija je aretirala te dni vdovo Nasto Pavlovič. Prodajala je svojo 14-letno hčer bogatim turškim begom, ki so jo spolno zlorabljali. Pri aretaciji je prišlo do dramatičnih prizorov, ker je hotela množica vdovo linčati.

— Zakaj se je ločila Gloria Swanson od svojega moža. Svetovno znana filmska diva Gloria Swanson se je ločila od svojega soprog Wallacea Beerya. Kot razloge za ločitev je navedla, da je bil njen mož ž njo preveč brutalen in da je pušil navadne, neprijetno dišeče smolke, katerih dim je njuno stanovanje tako okužil, da smrdu ni mogla več prenašati. V medenih tednih ni pušil g. Wallace Beery ne po kosilu, ne zjutraj, ko se je prebudil, Gloria pa je vendar zavohala na njegovih ustih duha po tobaku. Nekega večera je telefoniral zaljubljeni možček svoji soprogi z občutljivim nosom, da pride vsak hip domov. Gloria ga je prekinila: »Čuješ, Wallace, sedaj sigurno pušiš smolko.« »Da, Gloria, toda kako ti to veš?« »Do semkaj smrdi,« je odgovorila filmska umetnica.

— 21.000 zganjarskih kotlov (nekateri pravijo, da še več!) bruha vsako leto, kadar sadje dozori, strup v naše ljudstvo! 21.000 zmajev zastruplja maloštevilni slovenski narod. Doslej se je marsikdo izgovarjal, češ, da ne ve, kako bi ta ali oni pridelek drugače uporabil. Odslej bo tak izgovor ničev, ker priredi »Brezalkoholna Produkcija« o prili velesejma dva tečaja, na katerih se bo lahko preprical, da pomeni doseganji način uporabe narobe-gospodarstvo. Naj se nam odpre nova pot pametne uporabe pridelkov, nov vir sreče in blagostanja. Ako se še niste prijavili, se še lahko prijavite za drugi tečaj, ki se vrši od 4. do 6. julija t. l. Obrnite se takoj na »Brezalkoholno Produkcijo«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

— Tragedija v Severnem ledenem morju. Japonski listi poročajo, da so umrli vsi prebivalci nekega otoka severno od Novaje Zemlje tekom zimskih mesecev gladi, ker niso imeli zveze s celino, da bi se bili oskrbeli z živili. Tragedijo je razkril slučaj: Neka ladja je pristala kot običajno, spomlad, v svrhu kupitje ob otoku. Začuden, da jih ni nihče pričakoval, so se podali mornarji na otok ter ugotovili, da so umrli vsi prebivalci, vsled pomanjkanja živil. Na otoku so našli dnevnik, v katerem je tragedija natančno opisana. Najpreje je izbruhnila med ribiči radi vedno hujšega pomanjkanja hrane bolezen, ki jih je mnogo pokosila, zadnji so

umrli gladi. Zapisniki se začenjajo z beseda: »Živil nimamo, ne ujamemo ničesar ali pa kvečjemu kako malo ribico... Zdelo se nam je, da prihaja ladja, toda zmotili smo se... Strašno je videti, kako stradajo naši otroci in umirajo počasi gladi. Milo nas prosijo, naj jim pomagamo, toda kako? Jemo volno z oblek in upamo, da pride kmalu rešitev... Otroci so že vsi pomrli... Preostali so samo še štirje ribiči in dve ženi... Strašno trpimo... Dva ribiča sta umrla, ker sta jedla meso mrtvecev... Jaz, Senov, sem edini še živ, slab sem, popolnoma onemogel... Tresem se, tresejo se mi oči in roke...

Menjajo se vsi ministri,
so izbačeni magistri,
trd samo je položaj,
ki mu temelj »Buddha« čaj!

Ljubljana.

1 — Rout, ki ga je priredila včeraj zvečer Zbornica za trgovino, industrijo in obrt na čast udeležencem kongresa zbornice, je nad vse sijajno uspel. Dobro aranžirani večer je otvoril predsednik zbornice g. Jelačin ml. z iskreno dobrodošlico gostom ter zastopnikom oblasti in gospodarskih korporacij. G. Majdičeva in g. Betetto sta nato zapela več pesem in žela za svoja dovršena izvajanja viharov aplavz. Gospodične v naših vedno lepših narodnih nošah so nato potregle gostom, na kar se je razvila prisrčna prosta zabava. Dvornica petje pomnoženega pevskega zbora društva Mekur ter kvarteta Zepić in izvajanja orkestra Merkur so bistveno pripomogle, da je bil uspeh večera v vsakem oziru popoln.

1 — Odgovor g. »kritiku« »Jutra« — jutri. 1 — Rezervnim častnikom. Na Vidov dan 28 t. m. ob 8.30. se vrši svečana služba božja, revija in defiliranje vseh trup Ljubljanske

garnizije na velikem vežbališču. Ob 11. se vrši v stolnici sv. Nikolaja služba božja. Teh svečanosti se imajo udeležiti po zapovedi komandanta mesta vsi rezervni oficirji.

1 — 5. Izlet umetniško-zgodovinskega društva se vrši v torek, 29. t. m., pod vodstvom dr. F. Steleta v Celje. Ogled arheološkega muzeja, opatijske in Marijine cerkve, stare grofije, Kalvarije in gradu celjskih grofov. Udeleženci se zberajo ob udobnem vremenu na glavnem kolodvoru v Ljubljani ob 7.30, odhod ob 7.43. Povratek zvečer. — Umetnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani.

1 — Vidovanska sokolska prireditve v Tivoliju. Društvo za zgradbo sokolskega doma v Šiški priredi na Vidov dan dne 28. junija popoldne na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju poleg velesejma veliko javno telovadbo. Izvajale se bodo ob udeležbi številnega ljubljanskega sokolstva telovadne točke namenjene za vsesokolski zlet v Pragi in obeta se tudi nastop nekaterih ljubljanskih telovadcev. Po telovadbi veselica, ples in razne zabavne točke. Igra godba Sokola I. Opozorjamo na prireditve tudi obiskovalce velesejma.

Maribor.

m — Mariborski mestni mladinski svet se je sestel prvič, da se konstituirajo, dne 21. t. m. v mesni posvetovalnici. Ta mladinski svet tvori po statutu mestnega obč. sveta trije obč. svetniki, mestni zdravnik, okrajni sodnik, zastopniki duhovščine in učiteljskega ter vseh mladinskih institucij v Mariboru. Za predsednika je bil izbran občinski svetnik g. Josip Stabej. Odborniki so: okrajni mladinski predstojnik in sicer: g. Slavoj Dimnik, upravitelj Drž. dečjega doma; gđ. Jela Levstikova, mešč. šolska učiteljica; g. dr. Andrej Vehle, odvetnik; g. Ivan Vabič, šolski upravitelj v p.; g. Ivan Lukman, šol. upr. Pri diskusiji so predlagali: dr. Strmšek, prof. Favaj in učitelj Skala, da se delo mla-

dinskega sveta v svrhu natančne predelave deli v strokovne odseke in da se v mladinski svet pritegnejo tudi zastopniki obrti. Gđ. Levstikova je obrazložila pomen akcije slov. žen. društva glede ferijalnih kolonij. Predsednik Stabej pa je poročal, da se dela na ustanovitvi skupnega dečjega okrevališča ob morju. Inicijatorji te akcije so vsa slovenska avtonomna mesta. Ker je novo ustanovljeni mladinski svet pododdelek oddelka za socialno politiko tukajšnje občine je njegova dolžnost, dajati smernice na polju mladinsko-zaslužnega dela. Za to se javno razglašajo, da se obrača občinstvo v vprašanih zaščite de- de in mladine na socialno-političen oddelk mestnega magistrata, Rotovski trg št. 9.

m — Olepševalno društvo v Mariboru je priredilo v nedeljo 20. t. m. v ljudskem vrtu veselico za male in velike, ki je bila prav dobro obiskana. K uspehu je pripomoglo tudi vreme, ki zadnje čase raznim prireditvam ni bilo preveč naklonjeno. Agilno je sodeloval Češki klub in mu gre posebna zahvala.

Vpisovanje na šolah.

Na Drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4/I. se vrši vpisovanje gojenk in hospitantk od 30. junija do 2. julija 1926 vselej od 9. do 12. ure dopoldne in ne od 28. do 30. junija, kakor je bilo to pomotoma javljeno.

Na gospodinski šoli »Mladika« se vrši vpisovanje za šolsko leto 1926-27 v četrtek, 30. junija od 9. do 11.

Drž. gimnazija v Mariboru, sprejem v prvi razred. Sprejemni izpiti za I. razred bodo v sredo, 30. junija, od točno 10. ure dalje. Ob tej uri morajo biti vsi učenci v gimnaziji navzoči. Vpisujejo se lahko to sredo, 30. junija, od 8. do 10. ure pri ravnatelju. Tisti pa, ki jim je to mogoče, naj se vpišejo že prej, in sicer dne 28. junija od 11. do 12. ure, ali dne 29. junija od 10. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Zunanjikom je tudi dovoljeno, da pošljejo vpisne listine, namreč rojstni

list in zadnje (odhodno) šolsko izpričevalo, po pošti na gimnazijsko ravnateljstvo; samo da mora pošiljatev dospeti do izpita, to je do srede, 30. junija ob 10. uri. Zglasijo se naj le nadarjeni in dobro pripravljeni učenci. Za tiste, ki se k sprejemnemu izpitu rajše oglase po poštinih, bodo sprejemni izpiti dne 1. septembra.

Vpisovanje v drž. deško meščansko šolo v Mariboru je v torek dne 29. in v sredo dne 30. junija t. l. vselej od 8. do 12. ure. Učenci, ki hočejo vstopiti v 1. razred, morajo prinesiti k vpisovanju zadnje šolsko izpričevalo, krstni in domovinski list in izpričevalo o cepljenju. Učenci, ki niso iz mestnih okolišev, morajo pri vpisovanju vplačati 100 Din prispevka za učila.

Vpisovanje mladine na IV. mestni deški osnovni šoli (Na Prulah) se vrši dne 30. junija in 1. julija, obakrat od 9. do 12. ure dopoldne. Novinci naj prinesejo izpisek iz krstne knjige, domovinski list in izpričevalo stavljenih koz. Učenci, ki so šolo že obiskovali, prinesejo svoje zadnje izpričevalo. Šolski okoliš bo kakor v pretečenem letu. — Upraviteljstvo.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 24. junija 1926.

Blago: Hrastovi ostrorobi plohi (podnice), od 43 mm in 53 mm, fco vag. meja, 2 vag. den. 1275, bl. 1300, zaklj. 1275.

Zagreb, 25. junija. Devize: Newyork ček 55.39—56.69, London izplačilo 275.08—276.23, Milan izplačilo 203.33—204.53, Curih izplačilo 1094.61—1098.61, ček 1094.55—1098.55, Praga izplačilo 167.3—168.3, ček 167.28—168.28, Dunaj ček 798.68—802.68, Berlin izplačilo 1347—1351.

Curih, 25. junija. Beograd 9.1875, Newyork 516.50, London 25.13, Milan 18.6625, Berlin 122.9625, Praga 15.3075, Dunaj 73.05, Bukarešta 2.2625, Sofija 3.725, Budimpešta 0.007235.

Jack London:

109

Morski vrag.

Skomignil sem z ramo; goreče sem občudoval to žensko in občutil nekaj ponos; dal sem ji zlomljeno veslo, sam pa vzela drugo. V nervoznem strahu sva stopala izpočetka. Maud je enkrat od strahu zakričala, ko je neka samica pomolila radovedni gobec proti njenemu čevlju, in večkrat sem tudi jaz iz tega vzroka pospešil korake. Razen svaričnih glasov samic ni bilo opaziti nobenega sovražnega znamenja. Namerila sva na ležišče živati, na katero niso bili lovci še nikdar navalili; zavoljo tega so bili morski psi dobrodušni in hkratu brez strahu.

Prav na sredi črede je bilo tulenje strašinsko. Človeka je kar omamljalo. Ustavil sem se in se bodrilno nasmejal Maudi. Ravnedušnost se mi je bila prej vrnila kot njej. Videl sem, da se je še vedno silno bala. Stopila je tik k meni in zavpila:

»Strašno se bojim!«

A jaz se nisem bal. Dasi se utisek novosti najinega položaja še ni bil izgubil, je mirno vedenje živati preganlo moj strah. Maud je trepetala.

»Bojim se in se ne bojim,« je klepetala in čeljusti so se ji tresle. »Moje slabo telo se boji, ne jaz.«

»Saj je vse dobro, saj je vse dobro,« sem jo miril

in moja roka se je nagiboma in zaščitno oklenila okoli nje.

Nikdar ne pozabim, kako sem se v tistem trenutku hipoma zavedel, da sem mož. Prvotne globine moje narave so izginile. Čutil sem se, da sem možki, zaščitnik slabotnih, borbeni samec. Najboljše pa je to, da sem čutil, da sem zaščitnik svoje ljubljene. Snela je ob meni, tako narahlo, in ko se je nehala tresti, mi je bilo, kakor da bi čutil neznansko moč v sebi. Čutil sem, da sem kos najbolj divjemu samcu cele črede in vem, ako bi me bil tak samec napadel, da bi mu neustrašeno, mirno stopil nasproti in da bi ga pobil.

»Sedaj sem zopet dobra,« je rekla in me hvaležno pogledala. »Pojdiva naprej.«

Da jo je bila moč, ki je bila v meni, pomirila in ji dala zaupanje, me je navdalo z vzhiceno radostjo. V meni je vzklikla mladost človeškega rodu, v meni, ki sem bil civiliziran človek in pol in preživljal sem v sebi nekdanje lovske dni in gozdne noči nekdanjih pčabljenih prednikov. Veliko hvalo sem dolžan Wolfu Larsenu za marsikaj, sem si mislil, ko sva stopala po poti med prerivajočimi se haremi.

Četrtilje daleč sva se namerila na holuščike — sliske mlade samce, ki so v samotni preživljali svoj samski stan in si nabirali moč za tisti čas, ko si pribore dostop v vrste odraslih.

Sedaj je slo vse gladko. Videti je bilo, da vem, kaj naj delam in kako. Vpijoč, delajoč grozilne geste s krepelcem, celo dregajoč lene sem kmalu odločil kakih dvajset mladih samecev od njihovih tovarišev. Če je kateri njih skušal pobeigniti nazaj proti vodi, sem ga takoj nagnal naprej. Maud se je dejanski udeležila pogona in mi je bila s svojim vpitjem in mahanjem z zlomljenim veslom v znatno pomoč. Vendar sem opazil, da je pustila vsako žival, ki je bila videti utrujena in je zaostajala, da se je izmuznila. Opazil pa sem tudi, če je žival borbeno hotela pobeigniti, da so se ji svetile oči in jo je pogumno udarila z gorjajo.

»Moj Bog, kako vznemirljivo je to!« je vzkliknila, ko je počivala vsled utrujenosti. »Sesti moram.«

Gnal sem malo čredo, ki je vsled pobega štela sedaj kakih dvanajst glav, kakih sto korakov dalje. Ko se mi je bila Maud zopet pridružila, sem bil s klanjem pri kraju in začel psom odirati kožo. Uro pozneje sva ponosno stopala po poti med haremi nazaj proti čelnu. Še dvakrat sva naredila isto pot, obložena s kožami, dokler se nama ni zdelo, da jih imava devolj za najino streho. Razvil sem jadro in odplula sva proti svojemu zalivu.

»Kakor da bi prihajala domov,« je rekla Maud, ko sem porinil čoln na breg.

Te besede so mi segle v srce; vse je bilo tako naravno, domače, in sem rekel:

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo
težaških in zidarskih del

za zgradbo nove stanovanjske hiše na Ahaclevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe od sobote 26. junija t. l. naprej med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica štev. 1.

Ponudbe bodo vložiti najkasneje do

10. julija t. l. do 11. ure dopoldan
pri imenovanem uradu.

Ljubljana, dne 23. junija 1926.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano
Din 1.—.

Poletna stanovanja

z opremo se dobe v graščini v Vlanji gori. Okoli gradu in v gozdu mirno in prijazno sprehajališče. Vpraša se pri oskrbniku.

Tri lepe poslovne sobe

v I. nadstropju odda z novembrom Pokozniški zavod za nameštence v Ljubljani, Gledališka bl. štev. 8.

DRVA - ČEBIN

Woltova 1/II. - Telef. 56.

Absolvent

trg. tečaja išče službe kot praktikant pri kakem večjem podjetju. — Ponudbe prosim na upravo lista pod »Marjivo«

Sodna dražba posestva »Sangrad«

se vrši dne 30. junija t. l. pri sodišču v Kranju. Najnižji ponudki je 117.426 dinarjev. Stavbišča »Sangrada« so primerna za različne svrhe, kakor za industrijo, letovišče, hotel ali gostilno. Koncesijo se z lahkoto dobi. Primerno je tudi za mlin, žago, ker ima svojo lastno vodno moč na turbino in lastno električno, vodovod, kopalnice in 4% ha zemljišča. — Kupci se vabijo.

Stekleno

strešno opeko imajo stalno v zalogi Združene opekarne d. d. v Ljubljani.

Celulozni les

mehka drva, plača najboljše Fractus, Ljubljana, Krekov trg 10.

Predam

dobro ohranjeno, skoraj novo pol dirkalno kolo. Poizve se na Rimski cesti št. 5, dvorišče, desno.

Naročajte

»Narod. Dnevnik«.

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji - tudi na obroke. - Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
'DUBIED'

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

VRTNARSKE ZADEVE

posreduje

Goikovo „Vrtnarsko podjetje“
v Kranju.